

**ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ
ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПОЛИТИКЕ И ПОЛИТИКЕ
РУРАЛНОГ РАЗВОЈА ОПШТИНЕ ПРОКУПЉЕ ЗА 2018.
ГОДИНУ**

Прокупље, новембар 2018. године

САДРЖАЈ

I	ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ И ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА	4
1.1	Анализа постојећег стања	4
1.1.1.	Геотрафске и административне карактеристике	4
1.1.2.	Природни услови и животна средина	5
	СТАЊЕ И ТРЕНДОВИ У РУРАЛНИМ ПОДРУЧЈИМА	5
1.1.3.	Демографске карактеристике и трендови	5
1.1.4.	Диверзификација руралне економије	6
1.1.5.	Рурлана инфраструктура	7
	ПОКАЗАТЕЉИ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ	8
1.1.6.	Пољопривредно земљиште	8
1.1.7.	Вишегодишњи засади	12
1.1.8.	Сточни фонд	13
1.1.9.	Механизација, опрема и објекти	14
1.1.10.	Радна снага	15
1.1.11.	Структура пољопривредних газдинстава	16
1.1.12.	Производња пољопривредних производа	17
1.1.13.	Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника	17
1.1.14.	Трансфер знања и информација	18
1.2	Табеларни приказ планираних мера и финансијских средстава	21
	Табела 1. Мере директних плаћања	21
	Табела 2. Мере руралног развоја	21
	Табела 3. Табеларни приказ планираних финансијских средстава	21
1.3	Циљна група и значај промене која се очекује за кориснике	22
1.4	Информисање корисника о могућностима које пружа Програм за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја	22
1.5	Мониторинг и евалуација/надзор реализације	23
II	ОПИС ПЛАНИРАНИХ МЕРА	24
2.1.	Назив и шифра мере: Регреси; 100.1.	24
2.1.1.	Образложење	24
2.1.2.	Циљеви мере	24
2.1.3.	Веза са мерама националног програма за рурални развој и пољопривреду	24
2.1.4.	Крајњи корисници	25
2.1.5.	Економска одрживост	25
2.1.6.	Општи критеријуми за кориснике	25
2.1.7.	Специфични критеријуми	25
2.1.8.	Листа инвестиција у оквиру мере	25
2.1.9.	Критеријуми селекције	25
2.1.10.	Интензитет помоћи	26
2.1.11.	Индикатори/показатељи	26
2.1.12.	Административна процедура	26

2.1.	Назив и шифра мере: Мера кредитне подршке ; 100.2.	27
2.1.1.	Образложење	27
2.1.2.	Циљеви мере	27
2.1.3.	Веза са мерама националног програма за рурални развој и пољопривреду	27
2.1.4.	Крајњи корисници	28
2.1.5.	Економска одрживост	28
2.1.6.	Општи критеријуми за кориснике	28
2.1.7.	Специфични критеријуми	28
2.1.8.	Листа инвестиција у оквиру мере	28
2.1.9.	Критеријуми селекције	28
2.1.10.	Интензитет помоћи	29
2.1.11.	Индикатори/показатељи	29
2.1.12.	Административна процедура	29
2.2.	Назив и шифра мере: Инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинстава	30
2.2.1.	Образложење	30
2.2.2.	Циљеви мере	31
2.2.3.	Веза са мерама националног програма за рурални развој и пољопривреду	31
2.2.4.	Крајњи корисници	31
2.2.5.	Економска одрживост	31
2.2.6.	Општи критеријуми за кориснике	31
2.2.7.	Специфични критеријуми	32
2.2.8.	Листа инвестиција у оквиру мере	32
2.2.9.	Критеријуми селекције	32
2.2.10.	Интензитет помоћи	32
2.2.11.	Индикатори/показатељи	33
2.2.12.	Административна процедура	33
2.3	Назив и шифра мере: Органска производња; 201.3.	34
2.3.1.	Образложење	34
2.3.2.	Циљеви мере	34
2.3.3.	Веза са мерама националног програма за рурални развој и пољопривреду	34
2.3.4.	Крајњи корисници	34
2.3.5.	Економска одрживост	34
2.3.6.	Општи критеријуми за кориснике	34
2.3.7.	Специфични критеријуми	35
2.3.8.	Листа инвестиција у оквиру мере	35
2.3.9.	Критеријуми селекције	35
2.3.10.	Интензитет помоћи	35
2.3.11.	Индикатори/показатељи	35
2.3.12.	Административна процедура	35

На основу члана 13. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју ("Службени гласник Републике Србије" број 10/13 и 142/14), Члана 32 Статута општине Прокупље ("Службени лист " општине Прокупље број 07/08), и Одлуком о буџету општине Прокупље за 2018. годину број 06-80/2017-02 од 26.12.2017. године ("Службени лист " општине Прокупље број 18/17 од 27.12.2017. године), као и по прибављеном Решењу о давању претходне сагласности на Предлог програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде (број 320-00-06106/2018-09 од 26.09.2018. године), Скупштина општине Прокупље на седници од __.__.2018. године, доноси Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја општине Прокупље за 2018.годину.

I. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ И ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА

1.1. Анализа постојећег стања

1.1.1. Географске и административне карактеристике

1.1.1.1. Положај и величина

Општина Прокупље се простире на површини од 759 км², а број становника који живе на тој територији износи 44.419. Град Прокупље се налази на следећим географским координатама: 43° 13' г.ш. 21° 35' г.д., на надморској висини од 255 м, а број становника који живи на територији града Прокупља износи 27.333.

Повољан географски положај и конфигурација терена условили су да најзначајнија средњебалканска трансверзала која повезује Црно море са Јадранским, делом иде управо Топлицом, затим Косаницом и преко Косова и Метохије чинећи најкраћу везу између Моравско-вардарске долине и Јадранског мора. Овај путни правац, уз низ споредних, био је од прворазредног значаја за сва историјска и културна кретања у овом делу наше земље.

1.1.1.2. Економски развој

Важно је имати у виду да је досадашњи развој био наглашено једносмеран и окренут неселективној индустријализацији, запостављајући увелико значај комплетирања инфраструктуре и економског активирања расположивих ресурса који неспорно постоје у пољопривреди, минералним сировинама, водним, шумским и другим потенцијалима, као и атрактивним природним и другим вредностима од значаја за развој агроиндустрије.

1.1.1.3. Насеља

Општина Прокупље је изузетно велика по пространству и има, поред самог града Прокупља, још 107 насељених места. По последњем попису из 2011 године просечна густина насељености је 64ст/км².

С обзиром на велики број насеља на територији општине Прокупље, велики је проблем решити инфраструктурне проблеме на целом подручју, нарочито у брдско-планинским насељима. У граду Прокупљу и приградским селима (где живи већи број становништва), нема изражених проблема у погледу путне мреже, снабдевања електричном струјом и телефонских прикључака, али у селима далеко од града постоје путни правци који нису асфалтирани, а има села код којих је напон струје веома слаб и не може да задовољи потребе становништва.

Обзиром да се на територији општине Прокупље налази већи број заштићених

непокретних добара, Општина Прокупље чини све напоре да се заштита одржи на задовољавајућем нивоу, као и да се унапреди. Један од највећих споменика је тврђава старог града на брду Хисар, односно остаци Југ Богданова тврђаве и цело брдо Хисар као околина око непокретног културног добра. Ради се доста и на обнови историјског и културног наслеђа и све активности тог типа су усмерене на следеће објекте: црква Светог Прокопија из X века, Југ Богданова или Латинска црква из XIV века, зграда Општине Прокупље, зграда Народног музеја, већи број споменика, манастир Ајданаовац и археолошко налазиште Плочник у коме су нађени остаци из доба неолита.

1.1.2. Природни услови и животна средина

Изузетно богат водни потенцијал – сагледан преко термо минералних подземних и текућих вода, као и вештачке бране са одређеним капацитетом воде (брана Бресница, брана на Растовничкој реци и бунари на локацији званој Хисар). Шумско богатство је изузетно важан природни ресурс и квалитетно пољопривредно земљиште које представља важан потенцијал, поготово при планирању и развијању пољопривредних грана. Простор територије општине Прокупље је посебно богат биљним и животињским светом који прати климатске прилике овог подручја

СТАЊЕ И ТРЕНДОВИ У РУРАЛНИМ ПОДРУЧЈИМА

1.1.3. Демографске карактеристике и трендови

1.1.3.1. Становништво

Прокупље је градско насеље у Србији и седиште истоимене општине и Топличког округа. Према попису из 2011 .године, насељено место Прокупље има 27.333 становника (према попису из 2002. било је 27.673 становника, док је према оном из 1991.било 28.303), док цела општина Прокупље према попису из 2011. године има 44.419 становника (према попису из 2002.било је 48.501).

Становништва према старости и полу из 2011

Прокупље	пол	укупно	старост									
			0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49
	с	44.419	1.974	2.250	2.466	2.085	2.862	2.502	2.635	2.932	2.944	2.948
	м	22.056	1.044	1.156	1.296	1.481	1.475	1.325	1.383	1.448	1.515	1.457

	ж	22.363	930	1.094	1.170	1.324	1.387	1.177	1.252	1.484	1.429	1.491
Градска	с	27.333	1.378	1.488	1.610	1.882	1.973	1.767	1.841	1.983	1.968	1.922
	м	13.442	736	780	885	985	994	922	944	955	967	895
	ж	13.891	642	708	755	897	979	845	897	1.028	1.001	1.027
остало	с	17.086	596	762	856	923	889	735	794	949	976	1.026
	м	8.614	308	376	441	496	481	403	439	493	548	562
	ж	8.472	288	386	415	427	408	332	355	456	428	464

старост										
Прокупље	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85 и више	пунолетно становништво	просечна старост
		2.968	3.437	3.362	2.349	2.448	1.985	1.107		
	1.521	1.739	1.672	1.070	1.092	792	431	159	17.677	40.9
	1.465	1.698	1.690	1.279	1.356	1.193	676	268	18.371	43.7
Градска	1.833	2.149	1.948	1.172	1.047	747	453	172	21.737	39.4
	901	1.005	931	522	463	300	166	71	10.499	38.0
	932	1.094	1.017	650	584	447	287	101	11.238	40.6
остало	1.153	1.288	1.414	1.177	1.401	1.238	654	255	14.311	47.0
	620	684	741	548	629	492	265	88	7.178	45.4
	533	604	673	629	772	746	389	167	7.133	48.6

Извор РСЗ

1.1.3.2. Миграције

Миграције становништва из села и брзи пораст броја становника у градовима не прати адекватно инфраструктура, тако да сметлишта и мање дивље депоније додатно загађују земљиште као и животну средину. Поједина сеоска подручја брдско планинског карактера су пред изумирањем. Присутна је миграција из општинског средишта ка већим републичким центрима, што има за тенденцију смањење броја становника за око 5% у последних 14 година. Знатан број становника општине Прокупље се налази на привременом раду

у иностранству.

Општина је суочена са израженом миграцијом становништва чије се заустављање може осигурати само осетним **повећањем инвестиционих улагања**. Тако би се иницирали конкретни програми убрзанијег развоја пољопривреде комбиновани са изградњом малих индустријских капацитета, привредних објеката и друштвене инфраструктуре на селу.

1.1.4. Диверзификација руралне економије

Газдинства према другим профитабилним активностима у вези са газдинством

Град - Прокуље	Пољопривредана газдинства							
	Укупно	Друге профитабилне активности у вези са газдинством						
		Прерада меса	Прерада млека	Прерада воћа и поврћа	Прерада других пољопривредних производа	Обрада дрвета	Активности у шумарству	туризам
	414	28	241	105	30	14	22	2

Пољопривредана газдинства				
Друге профитабилне активности у вези са газдинством				
Народна радиност	Производња енергије и обновљивих избора	Узгој рибе	Рад на основу уговора у области пољопривреде	Рад на основу уговора у другој области
4	1	2	19	2

Извор РСЗ

1.1.5. Рурална инфраструктура

У општини Прокупље приоритетан је друмски саобраћај и делимично железнички, док ваздушни и речни такорећи не постоје.

Једини магистрални правац који пролази кроз Прокупље је пут М-25 Ниш-Приштина који сада пролази кроз град па је од стратешке важности да се овај пут измести изградњом заобилазнице изнад Прокупља.

Друмски саобраћај у општини одвија се на 359,50 км путне мреже и 220 км градских саобраћајница. Путну мрежу чине :

- магистрални пут М-25 који пролази у дужини од 6 км кроз град и 26 км кроз 8 насељених места у општини.

- шест регионалних путева који се ослањају на магистрални правац и са њим чине функционалну целину и исти 12 км пролазе кроз град, а са 92,5 км пролазе и повезују 41 насеље у општини.

- 25 локалних путева укупне дужине 223 км.

Карактеристике путне мреже у општини су следеће:

- магистрални пут учествује са 8,9% у укупној путној мрежи, исти је асфалтиран, али је са великим успонима и оштрим кривинама и стање коловоза на путу је 70% незадовољавајуће. Пошто магистрални пут пролази кроз градско језгро, а Општина је завршила са радовима на главној градској улици и претворила исту у пешачку зону, неопходно је приступити изградњи саобраћајне обилазнице око Прокупља;

- регионални путеви учествују са 29% у путној мрежи и исти су у већем делу асфалтирани 96,5% а осталих 3,5% су са макадамским коловозом. Стање путева је лоше на 52% а осталих 48% је задовољавајуће. Ради бољег повезивања Топличког, Крушевачког и Алексиначког округа потребно је урадити 3 км регионалног пута Р-221 Клисурица – Грџац. Такође треба реконструисати пут Р-223 Прокупље – Житни Поток у дужини од 28 км;

- локални путеви чине 62,6% укупне путне мреже на територији општине и исти су асфалтирани на 41,1% дужине, туцанички на 57,1% и земљани на 1,8%. Стање локалних путева је на асфалтираном делу на 10% дужине у веома лошем стању а на макадамском делу на 60% дужине стање је незадовољавајуће

- спајањем Добричке и Моравске улице које чине део јужне обилазнице обезбедила би се боља веза са регионалним путем Р-221;

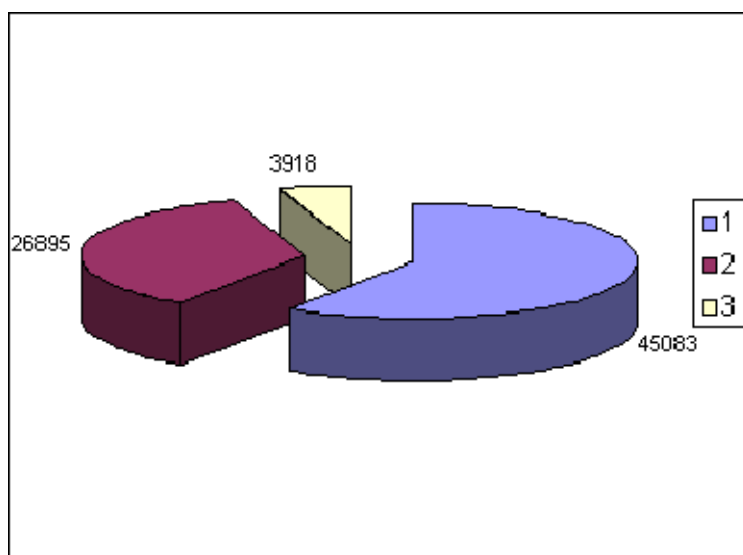

ПОКАЗАТЕЉИ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ – СТАЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНИХ РЕСУРСА

1.1.6. Пољопривредно земљиште

Подручје општине Прокупље простире се на површини од 75.896 ха. Од ове површине пољопривредно земљиште заузима 45.083 ха или 60%, шума 26.895 ха или 35% и неплодно земљиште 3918 ха или 5%.

Слика 2. Структура земљишне површине општине Прокупље

1. пољопривредно земљиште
2. шуме
3. неплодно земљиште

Од површине пољопривредног земљишта 45083 ха, обрадиве површине су 81,6 % или 36,79 ха. Ова обрадива површина земљишта у општини подељена је на 210000 парцела што значи да је 1 ха обрадиве површине подељен на 4,3 парцеле. Овако уситњени поседи додатно угрожавају експлоатацију земљишта као и његову еколошку заштиту. Поменуте површине земљишта су 98% у приватној својини, а остатак је у државној својини.

Укупно пољопривредно државно земљиште износи 6.924,9906 ха. Општина Прокупље је укупно издала 344,6735 ха у закуп од тога на бесплатно коришћење је издато 75,2328 ха.

Приватном својином земљишта газдује око 16585 домаћинстава, што по једном домаћинству износи око 2,8 ха земље. Домаћинства су насељена у 107 насеља. Земљиште по бонетској вредности креће се од прве до осме класе. Површина земљишта под првом класом 1%, друга класа 5,8%, трећа 17%, четврта 24%, пета класа 20%, од шесте до осме

32%.

Земљиште поред река користи се за производњу ратарских култура, а у брдско-планинском подручју за гајење воћарских култура од којих водећу улогу имају шљива и вишња. За воћарску производњу постоје изванредни како природни тако и земљишни услови. Конфигурација земљишта је већим делом брежуљкаста до брдско планинска.

Плитак и растресит педолошки покривач, олујне кише праћене пљусковима, неправилна обрада земљишта, лош избор пољопривредних култура довели су до ерозије земљишта.

Према количини падавина ово подручје може да се сврста у аридне. Од 1994 - 2004. године, просечно је пало око 580 мм падавина, а оне су смањене у односу на протекли период за 50 до 80 мм. Овако недовољне падавине које се периодично јављају и углавном су у облику пљускова угрожавају подлогу као и високе температуре које се јављају у том периоду (у току вегетације биљака). Ублажавање суше наводњавањем је недовољно, јер од укупно обрадивих површина наводњава се око 1% и то нестручно, потапањем целе земљишне површине.

Неконтролисаним уношењем одређених минералних ђубрива квари се структура земљишта као и хемијски састав земљишта што се одражава на повећање киселости земљишта (повећањем фосфорне киселине у земљишту). Велика и неконтролисана употреба хемијских средстава за заштиту биља и хербицида додатно загађују земљиште, водотокове, једном речју животну средину. Поједини пестициди остају и разлажу се по неколико година у земљишту. Неправилном употребом хербицида мењамо биљну флору што се и те како одражава на квалитет и загађеност земљишта.

Број пољопривредних газдинстава за 2018

породична пољопривредна газдинства	предузећа	предузетници	земљорадничка задуга	пољопривредна газдинства са статусом правног лица	научно истраживачке организације	укупно	активна домаћинства
3.143	12	5	1	1	1	3.163	2.552

Извор Управа за аграрна плаћања

Расположиво земљиште пољопривредних газдинстава према попису 2011

Пг укупно	Расположиво земљиште											
	Пг	Ха	пољопривредно земљиште				друго земљиште					
			коришћено		некоришћено		Шумско		остало земљиште			
			Пг	Ха	Пг	Ха	Пг	Ха	Пг	Ха	под рибњаци ма	
5.548	5.540	24.627	5.531	17.789	2.086	2.844	3.012	3.233	5.240	759	Пг	Ха
											4	9,0

Извор РСЗ

Коришћено пољопривредно земљиште газдинства по категоријама

Прокупље	ПГ		КПЗ укупно ха		Окућница		Оранице и баште		Ливаде и пашњаци	
	ПГ	ХА	ПГ	ХА	ПГ	ХА	ПГ	ХА	ПГ	ХА
	5.531		17.789		2.927	191	4.370	7.527	2.553	5.330

Стални засади							
Воћњаци		Виногради		Расадници		остало	
Пг	Ха	Пг	Ха	Пг	Ха	Пг	ха
4.901	4.565	963	173	4	2	9	2

Извор РСЗ

1.1.6.1 Стање пољопривредних ресурса

У протеклом периоду на подручју општине нису обављена значајнија улагања у примарну пољопривредну производњу, због чега није ни могло да дође до потпуније валоризације постојећих потенцијала. Деловањем низа фактора последњих 15 година долази до значајног пада како биљне тако и сточарске производње. Неповољна кретања праћена су, с једне стране сталним смањењем активног пољопривредног становништва, погоршањем његове старосне структуре, а с друге стране смањењем обрадивих површина пре свега оних погодних за интензивну производњу.

Како још увек пољопривреда има значајан удео у укупној привреди, то би у склопу општег развоја општине требало предвидети такву територијалну и гранску структуру која ће убудуће омогућити њен динамичнији развој.

Значајно место до сада у пољопривреди општине заузимао је друштвени сектор. Најчешће се пословна сарадња друштвеног сектора са земљорадницима сводила на откуп пољопривредних производа што се неповољно одразило на развој пољопривреде. У индивидуалном сектору доминантна је ситна робна производња, најчешће производња за сопствене потребе, а због недостатка радне снаге многа газдинства се гасе. При томе, тешко је предвидети обим пораста просте робне производње и ако она стварно представља економску нужност.

Треба напоменути да је неопходна контрола плодности земљишта. Педолошке карте општине треба што хитније урадити и исте проверавати сваке пете године. На основу података из педолошке карте пољопривредни произвођачи би правилно применили потребне агротехничке мере којима се поправља структура пољопривредног земљишта и квалитет производа.

У структури коришћења обрадивих површина дошло је до одређених промена тако да су површине ратарских и повртарских култура смањене у корист воћарских култура, док су површине под крмним биљем остале исте, а виноградарске културе су знатно смањене. Носиоци развоја пољопривредне производње на овом подручју су: ЗЗ "Ђуро вац-Аграр" Прокупље, "Кооператива" Ресинац, "Победа" Нова Божурна, Млекара "Калча" Шишмановац, Млекара "Река –Млека "Рељинац, и Компанија "Хиссар" Прокуље . У последњих неколико

година све више се на тржишту појављују удружења пољопривредних произвођача.

Основни правци развоја пољопривредне производње општине били би повећање и унапређење сточарства, крмног биља и одређених врста воћа и поврћа. Тиме би се најрационалније искористили постојећи потенцијали за обезбеђење потребних количина пољопривредних производа за локално тржиште као и пласман тржног вишка.

Основу сточарске производње чине: свињарство, говедарство, овчарство, пчеларство, рибарство, козарство и донекле живинарство. Оријентација на развој сточарства захтева и улагање у мелиорације ливада и пашњака, повећање производње луцерке и детелине, као и концентроване сточне хране. Потребна сточна храна добијала би се повећањем приноса и коришћених површина.

Општина је суочена са израженом миграцијом становништва чије се заустављање може осигурати само осетним повећањем инвестиционих улагања. Тако би се иницирали конкретни програми убрзанијег развоја пољопривреде комбиновани са изградњом малих индустријских капацитета, привредних објеката и друштвене инфраструктуре на селу.

1.1.6.2. Услови наводњавања

Највећа и најзначајнија река на територији општине је свакако Топлица, највећу количину воде ова река има у марту због отапање снега, а најмању током лета и у септембру. Тада је цело подручје угрожено сушом, што се неповољно одражава на снабдевање становништва водом и биљну производњу. Због тога је веома битно да се успостави систем за наводњава.

Наводњавање земљишта према категоријама коришћења у пољопривредној 2011/2012

Наводњавањо земљиште		оранице и баште		Воћњаци		виногради		ливаде и пашњаци		остали стални засади	
Пг	Ха	Пг	Ха	Пг	Ха	Пг	ха	Пг	Ха	Пг	Ха
232	118	184	53	58	64	4	0	2	1	-	-

Извор РСЗ

Наводњавана површина ораница и башта према врстама усева

Жита и кукуруз за силажу		Шећерна репа		Сунцокрет		Поврће, бостан и јагоде (на отвореном)		Остали усеви на ораницама и баштама	
Ха	% од укупне површине под усевом	ха	% од укупне површине под усевом	Ха	% од укупне површине под усевом	Ха	% од укупне површине под усевом	Ха	% од укупне површине под усевом
32	0,6	-	-	-	-	11	18,7	11	0,7

Извор РСЗ

Начини наводњавања и главни извори воде за наводњавање

Начин наводњавања			Главни извор воде за наводњавање				
повшински	орошавањем	кап по кап	подземне воде на газдинству	површинске воде на газдинству	површинске воде ван газдинства	вода из водовода	остали извори
77,2	4,7	18,1	61,9	10,6	19,7	2,8	5,0

Извор РСЗ

1.1.7. Вишегодишњи засади

Воћарска производња је почела интензивно да се развија на територији општине Прокупље 1963.године.

На територији општине Прокупље вишња је најзаступљенија воћна врста и простире се на површини 2.085 хектара.Најпознатија сорта је Облачинска вишња чије површине задње две године су у порасту због добре цене на тржишту.Шљива се простире на површини 2.049 ха. Заступљене сорте су : Стенлеј, Чачанска лепотица,Чачанска родна и Чачанска рана . Може се рећи да су све сорте добро прилагођене условима гајења и дају одличне резултате, док остале воћне врсте имају добре предуслове за успешно гајење.

Винова лоза се простире на површини од 173 ха, и код индивидуалних пољопривредних произвођача површине су до 1 ха. Последњих 20 година драстично је смањена површина винове лозе .У селима где се традиционално гајила винова лоза - општине Прокупље данас су углавном старачка домаћинства, што је један од разлога што је смањена површина под виновом лозом. Топлички регион представља одлично поднебље за гајење винове лозе , Доо Топлички виногради Гојиновац као правно лице засадили су 35 ха под виновом лозом (више сорти) планирају да засаде под виновом лозом још 65 ха у најскорије време, то нам даје наду да ће се опет успешно гајити и откупљивати грожђе различитих сорти у овом крају. По угледу на Топличке винограде очекујемо подизање нових засада винове лозе.

Површине под воћним врстама

1.	Врсте воћа	пг	Укупна површина у ха
2.	Јабука		211
3.	Крушка		51
4.	Брескве		8
5.	Кајсије		12
7.	Вишње		2085
8.	Шљиве		2049
9.	Ораси		41
10.	Лешници		11
11.	Купина		4
12.	Малина		9
13.	Остало воће		82
14.	Остало бобичасто воће		1

3.163	3.237	15.764	4.003	3.334	3.580	21.497	9.370
-------	-------	--------	-------	-------	-------	--------	-------

Објекти за смештај кокошака носиља				Објекти за смештај остале стоке			
Пг	Број	Капацитет број места		Пг	Број	Капацитет број места	
		властити	коришћени 2011/2012			властитит	коришћени 2011/2012
2.870	3.065	101.736	30.309	776	805	21.911	13.839

Извор РСЗ

Објекти за смештај пољопривредних производа на газдинству

Кошеви за кукуруз				Амбари			
Пг	Број	Капацитет м ³		Пг	Број	Капацитет м ³	
		властити	коришћени			властитит	коришћени
3.613	3.683	46.717	23.221	3.342	3.386	34.143	17.660

Силоси			
Пг	Број	Капацитет т	
		властити	коришћени
6	6	155	141

Извор РСЗ

1.1.9. Механизација ,опрема и објекти

У току обављања пољопривредних радова 2011/2012 коришћени су једноосовински трактори око 2.629, двоосовински 3.520 и 121 комбајна.

Трактори и комбајни

Једноосовински трактори				Двоосовински трактори			
Пг	властити		коришћени у 2011/2012	Пг	властитит		коришћени у 2011/2012
	укупно	старији од 10 година			укупно	старији од 10 година	
2.686	2.744	2.715	2.629	3.277	3.545	3.475	3.520

Комбајни			
Пг	властити		коришћени у 2011/2012
	укупно	старији од 10 година	
113	126	125	121

Прикључне машине

Берачи	Плугови	Тањираче	Дрљаче	Сетво-спремачи	Рогофрезе	Растурачи минералног ђубрива	Растурачи стајњака	Сејалице	Прскалице	Приколице	Косиле
47	3.413	1.225	2.380	88	182	618	55	417	1.235	2.571	1.255

Извор РСЗ

Употреба минералног ђубрива,стајњака и средстава за заштиту биља

Минерална ђубрива		Чврсти стајњак		Течни стајњак и осока		Средства за заштиту биља	
Пг	употребљено на површини, ха	Пг	употребљено на површини,ха	Пг	употребљено на површини, ха	Пг	Третирана површина,ха
4.890	9.898	2.009	1.853	17	126	4.951	8.965

Извор РСЗ

Сушаре и објекти за силажу

Сушаре				Објекти за силажу			
Пг	број	капацитет м ³		пг	број	капацитет м ³	
		властити	коришћени			властити	коришћени
5	5	3.091	3.086	42	49	3.286	2.376

Извор РСЗ

Стакленици и пластеници на газдинству

Стакленици				Пластеници			
Пг	број	капацитет м ²		Пг	број	капацитет м ²	
		властити	коришћени			властити	коришћени
1	1	150	150	153	177	25.293	23.563

Извор РСЗ

Објекти за смештај пољ.машина и опреме и хладњаче на газдинству

Објекти за смештај пољ. машина и опреме				Хладњаче			
Пг	број	капацитет м ²		Пг	број	капацитет м ²	
		властити	коришћени			властити	коришћени
3.101	3.300	121.670	108.416	3	7	2.355	390

Извор РСЗ

1.1.10. Радна снага

Чланови газдинства и стално запослени на газдинству према полу и правном статусу газдинства

Чланови газдинства и стално запослени на газдинству			На породичном газдинству			На газдинству правног лица / предузетника		
укупно	жене	мушкарци	укупно	жене	мушкарци	укупно	жене	мушкарци
12.524	5.294	7.275	12.416	5.226	7.190	108	23	85

Извор РСЗ

Годишње радне јединице ангажоване радне снаге у пољопривреди

Годишње радне јединице					Пластеници			
укупно	носиоци газдинстава		чланови породице и рођаци који су обављали пољопривредну активност на газдинству		стално запослени на газдинству		сезонска радна снага и радна снага под уговором	
	свега	жене	свега	жене	свега	жене	469	
4.857	2.113	224	2.200	1.323	76	11		

Извор РСЗ

Сезонска радна снага и лица ангажована на основу уговора према годишњој радној јединици и правном статусу газдинства

Породична газдинства					Газдинства правних лица /предузетника			
укупно грј	сезонска радна снага		лица ангажована на основу уговора		сезонска радна снага		лица ангажована на основу уговора	
	пг	грј	пг	грј	пг	грј	пг	грј
469	2.831	440	15	1	12	27	3	1

Извор РСЗ

Чланови газдинстава и стално запослени на газдинству према интервалима годишње

радне јединице

укупно		< 25% ГРЈ		≥ 25 - < 50% ГРЈ		≥ 50- < 75% ГРЈ		≥ 75- < 100%ГРЈ		= 100%ГРЈ
грј	лица	грј	лица	грј	лица	грј	лица	грј	лица	грј
4.389	12.524	641	6.332	920	2.661	886	1.477	665	778	1.276

1.1.11. Структура пољопривредних газдинстава

Газдинства према величини коришћеног пољопривредног земљишта

Укупно		без земљишта	≤ 1 ха		>1-≤ 2 ха		>2-≤ 5 ха		>5-≤ 10 ха	
пг	ха		пг	ха	пг	ха	пг	ха	пг	ха
5.548	17.789	17	1.484	972	1.405	2.087	2.007	6.332	526	3.468

>10 - ≤ 20 ха		> 20- ≤ 30 ха		> 30- ≤50 ха		>50-≤100 ха		100ха<		просечно кпз по домаћинству
пг	ха	пг	ха	пг	ха	пг	ха	пг	ха	
79	1.020	18	416	7	352	-	-	5	3.243	3,21

Извор РСЗ

Газдинство према броју условних грла

пг	укупно	≤ 4 уг	5-9	10-14	15-19	20-49	50-99	100-499	≥ 500 уг
3.750	7.864	5.172	316	45	5	9	1	-	-

Извор РСЗ

1.1.12. Производња пољопривредних производа

Укупна обрадива пољопривредна површина износи 45.083 ха. Годишње се произведе око 13.500 т пшенице, 20.300 т кукуруза, 2.500 т јечам, 21.300 т шљива, 6.700 т вишње и преко 10.000 т другог воћа.

Развијено је и сточарство, где се годишње откупи близу 1700 т меса крупне стоке.

Пољопривреда је на прокупачком подручју значајан ослонац развоја општине и значајан чинилац егзистенције становништва. Заједничко је за све у примарној пољопривредној производњи да им је тренутно стање економски нарушено са тенденцијом да се погорша. Међутим, у складу са иницијативама заједнице, очекује се да ће пољопривреда добити своје место које по значају заслужује да постане важан учесник развоја општине.

Агроиндустрија општине је у једном дужем временском периоду стагнирала. Предузећа из те

области имају значајан пословни и тржишни реноме, али годинама послују са знатним економским и финансијским тешкоћама. Предузећа се морају консолидовати и програмски и технолошки и финансијски, с обзиром на број упошљених и релативно добре и здраве техничке капацитете. Она има могућности даљег развоја и кроз постојећа и кроз нова предузећа, али концепцијски треба да се усмери на производњу здраве хране, пића и напитака, јер она све више долази до изражаја на светском и домаћем тржишту.

1.1.13. Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника

У општини Прокупље постоје : удружења пчелара " Пчелица", удружење пчелара „Јастребац“, удружење виноградара " Топлица " из Прокупља и земљорадничка задруга " Ђуровац –Аграр."

Задруге су у ранијем периоду показале да могу успешно да обављају своју друштвену функцију у селима, запошљавањем младих високо-стручних кадрова обезбеђују интелектуалну масу за бржи трансфер технологије у пољопривредну производњу и утицај на развој културе, просвете, сеоског туризма и других облика живота у селу.

1.1.14. Трансфер знања и информација

Развој модерног сектора примарне пољопривредне производње и прерађивачке индустрије биће један од приоритета Стратегије локалног економског развоја општине Прокупље, имајући у виду да је ово од великог значаја за одржање животног стандарда становништва.

На основу стања на терену и свих постојећих информација, развој пољопривреде и села на територији општине Прокупље треба, пре свега, да се ослања на следеће елементе:

- Едукација пољопривредних произвођача – подразумева тренинге за произвођаче: упознавање са стандардима ЕУ у пољопривредној производњи, економика и организација пољопривредних имања (фарми), повећање броја пољопривредних имања и броја сарадника и презентација Стратегије развоја пољопривреде Републике Србије. Тренинзи би били реализовани од стране запослених у Одељењу за пољопривреду Општине Прокупље који су претходно савладали обуку тренера (ТОТ), као и предавања из струке од стране еминентних стручњака из појединих грана пољопривредне производње.
- Промена структуре пољопривредне производње. Развој пољопривреде у будућности мора да подразумева повећање значаја култура за које постоје повољнији природно-географски услови и чија би производња могла да буде профитабилнија. Повећање производње вишње, јабуке и квалитетних сорти шљива су неки од конкретних циљева које би било пожељно постићи.
- Специјализација у производњи. „Сваштарски” карактер пољопривредне производње у општини је једна од њених доминантних одлика. То је последица дугогодишњег занемаривања пољопривреде на националном нивоу, где није постојала адекватна и усмерена пољопривредна политика. Специјализација у пољопривредној производњи је један од услова унапређења њене конкурентности, као и животног стандарда руралног становништва. То је дуготрајан процес, који се мора усаглашено спроводити на националном нивоу и на нивоу општине. У почетној фази овај процес подразумева усмеравање руралног становништва на производњу која је

оптимална за дате услове производње, кроз едукацију, саветодавну и техничку помоћ.

- Организовање органске пољопривредне производње. Под органском производњом се подразумева производња која је заснована на природним процесима и употреби органских материја. Овај вид пољопривредне производње у Србији још није довољно развијен, а може бити атрактиван због тога што је у великој мери извозно оријентисан и доноси већу зараду од конвенционалне производње. Имајући у виду значај који пољопривреда има у општини Прокупље и још увек неусмерен карактер пољопривредне производње, органска производња може бити један од начина за подизање животног стандарда руралног становништва.
- Укрупњавање поседа. То је важан елемент који треба да допринесе подизању нивоа продуктивности и смањењу трошкова производње у пољопривреди, с обзиром да је просечна величина поседа у овом тренутку јако мала и не може да обезбеди услове за профитабилну, тржишно усмерену производњу и пласман примарних пољопривредних производа.
- Савремене концепције унапређења пољопривреде подразумевају пре свега уређење пољопривредног земљишта кроз поступак комасације и мелиорације у циљу побољшања природних и еколошких услова на пољопривредном земљишту. Комасација обухвата планске, организационе, правне, економске и техничке мере које спроводи јединица локалне самоуправе. Општина Прокупље би у наредном периоду требало да планским, организационим и техничким, правним и економским мерама спроведе комасацију као и мере побољшања квалитета физичких, хемијских и биолошких особина земљишта. Да би се ови циљеви постигли неопходно је израдити педолошку карту, као показатеља основних особина земљишта на основу које ће се користити и адекватна минерална ђубрива и пестициди.
- Техничка помоћ пољопривредним произвођачима. Један од кључних услова за превазилажење екстензивног карактера пољопривредне производње и постизање специјализације у производњи, јесте подизање нивоа стручности пољопривредних произвођача. Такође, с обзиром да се као проблем уочава да пољопривредна газдинства са територије општине у веома малој мери користе субвенције и повољне кредите Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, потребно је да се на општинском нивоу покрене акција упознавања са програмима финансирања, као и да се уочи да ли постоје проблеми везано за испуњење услова да се конкурише за те програме, као и на који начин они могу да се превазиђу.
- Осавремењивање механизације. Важан услов повећања продуктивности у пољопривредној производњи јесте набавка нове и савремене механизације, преко кредитне подршке Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, а и преко комерцијалних банака.
- Бољи услови за финансирање пољопривреде. У оквиру Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде већ постоје програми који пружају кредитну и другу финансијску подршку пољопривредним газдинствима. Са таквим активностима треба наставити и увести нове могућности финансирања пољопривреде, које би биле у функцији специјализације, модернизације и подизања нивоа конкурентности пољопривредне производње.
- Продужење сезоне гајења воћа и поврћа. Један од важних елемената продужења сезоне јесте подизање нових стакленика и пластеника, за повртарске и поједине воћарске културе.

- Успостављање система наводњавања. Могућности које пружа развијена хидролошка мрежа треба искористити за успостављање система наводњавања у општини. Један од начина финансирања оваквих пројеката треба да буду средњорочни и дугорочни кредити Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и комерцијалних банака, као и донаторска средства.

- Развој прерађивачке индустрије. Прерађивачка индустрија мора да има много већи значај него што га сада има. Имајући у виду претходно наведене проблеме са којима се прерађивачка индустрија у Прокупљу суочава, нужно је да се што пре заврши процес реструктурисања и убрзаног развоја прерађивачке индустрије. Структура пољопривредне производње у општини указује на то да постоји одлична база за развој прехранбене индустрије која, међутим, у овом тренутку није довољно развијена. Нарочито је уочљив недостатак капацитета за прераду воћа, иако територија општине Прокупље поседује изузетне услове за гајење појединих сорти воћа (вишња, шљива и јабука).

- Потребно је спровести и планско подизање нових засада са квалитетним и продуктивним сортама, дати већи приоритет јагодичастом воћу и обимнија производња садница са заштићеним географским пореклом (аутохтоне сорте). Неопходно је и подизање нових прерађивачких и складишних капацитета-хладњача и сушара по стандардима ЕУ. У смислу био-технолошких иновација требало би подстакнути пољопривредне произвођаче за узгој нових биљних култура (индустријско и лековито биље) и животињских врста обзиром да климатски услови то дозвољавају. Примена савремене технологије и механизације, као и увођење ЕУ стандарда у пољопривредној производњи (примена ИСО и ХЦЦП стандарда) несумњиво би овај процес значајно убрзала.

- Развој села. Највећа конкурентска предност села јесте обиље слободних локација за привлачење инвестиција, међутим, углавном без инфраструктуре (пут, гас, вода и канализација, телекомуникација и електрична енергија). Поред пољопривредних активности, села имају развојну шансе на плану активности везаних за рекреацију и одмор, тј. за развој сеоског туризма.

1.2. Табеларни приказ планираних мера и финансијских средстава

Табела 1. Мере директних плаћања

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику у (%)	Максимални и износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1.	РЕГРЕСИ	100.1.	600.000,00	/	70%	/	
	УКУПНО		600.000,00				

Табела 2. Мере кредитне подршке

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1.	МЕРЕ КРЕДИТНЕ ПОДРШКЕ		100.2	900.000,00	80%	70.000,00	
	УКУПНО			900.000,00			

Табела 3. Мере руралног развоја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за меру (укупан износ по мери у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1.	Инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинстава	101.4. 101.6	6.000.000,00	70%	70.000,00	
2.	Органска производња	201.3.	500.000,00	70%	50.000,00	

	УКУПНО	6.500.000,00
--	---------------	---------------------

Табела 4. Табеларни приказ планираних финансијских средстава

Буџет	Вредност у РСД
Укупан износ средстава из буџета АП/ЈЛС планираних за реализацију Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја (без пренетих обавеза)	8.000.000,00
Планирана средства за директна плаћања	600.000,00
Планирана средства за кредитну подршку	900.000,00
Планирана средства за подстицаје мерама руралног развоја	6.500.000,00
Планирана средства за посебне подстицаје	/
Планирана средства за мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, кредитне подршке и у оквиру мера руралног развоја	/

1.3. Циљна група и значај промене која се очекује за кориснике:

Програмом подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за општине Прокупље утврђује се структура мера, односно намена и начин коришћења средстава за 2018. годину, у укупном износу од 8.000.000,00 динара, која су одређена у Одлуци о буџету општине Прокупље за 2018. годину број 06-80/2017-02 од 26.12.2017. године, раздео 5, глава 1, позиција 78, ("Службени лист" општине Прокупље број 18/17 од 27.12.2016. године), као средства за подстицај у пољопривредној производњи.

Потенцијални корисници мера подршке су регистрована пољопривредна газдинства са територије општине Прокупље са активним статусом у складу са Правилником о упису у регистар пољопривредних газдинстава и обнови регистрације.

Реализација Програма, односно дефинисане мере допринеће:

- модернизацији производње и јачању производне конкурентности:
  - повећање продуктивности газдинства,
  - смањење производних трошкова;
- достизању националних и стандарда ЕУ на пољу:
  - заштите животне средине,
  - јавног здравља,
  - здравља животиња и биљака,
  - добробити животиња,
  - заштите на раду;
- повећању квалитета производа, хигијене и безбедности хране;
- побољшању конкурентности породичних пољопривредних газдинстава;

- увођењу нових технологија и иновација, и отварање нових тржишних могућности;
- побољшању квалитета производа уз испуњавање националних и ЕУ стандарда у области безбедности хране и заштите животне средине;
- очувању производње традиционалних производа;
- повезивању сектора пољопривреде и сектора туризма;
- унапређењу непољопривредних делатности на сеоском подручју;
- добијању производа веће додате вредности у циљу повећања дохода и побољшању одрживих услова за живот сеоског становништва.

Пољопривредна политика и политика руралног развоја Републике Србије обухвата низ мера и активности које предузимају надлежни органи у циљу обезбеђивања квалитетне и здравствено исправне хране, јачања конкурентности пољопривредних производа на тржишту, подизања нивоа животног стандарда пољопривредника, пружања подршке руралном развоју и заштити животне средине од негативних утицаја пољопривредне производње.

1.4. Информисање корисника о могућностима које пружа Програм за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја:

По усвајању Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја општине Прокупље за 2018. годину од стране Општинског већа и Скупштине општине Прокупље, исти се објављује на званичном сајту општине Прокупље.

Информисање потенцијалних корисника о мерама Програма, врши се такође, путем организовања и одржавања трибина и предавања за локално сеоско становништво, путем локалних медија, друштвених мрежа, дистрибуцијом штампаних обавештења преко ПССС и сеоских месних канцеларија (флајери, обавештења и др.).

Информисање потенцијалних корисника врши се и непосредним контактом у просторијама ресорног одељења за пољопривреду.

1.5. Мониторинг и евалуација:

Општинска управа општине Прокупље у оквиру унутрашње организације има одељење за пољопривреду, која обавља послове на изради предлога Програма и реализацији мера након усвајања истог уз предходно добијену сагласност ресорног министарства. Током периода реализације Програма, мониторинг и евалуацију врше: одељење за привреду и финансије и одељење за пољопривреду општинске управе општине Прокупље. Такође, у процесу мониторинга и евалуације учествују и други органи и стручна тела општине Прокупље: општинско веће и Скупштина општине Прокупље – усвајање годишњег извештаја, Комисија за расподелу и контролу управљања средствима Буџета општине Прокупље намењеног за пољопривреду – врши контролу, спроводи реализацију и процену успешности спроведених мера и одлучују о захтевима по појединим мерама – а формира је Председник општине Прокупље са задатком програмске реализације.

Општинска управа општине Прокупље – одељење за пољопривреду, на крају буџетске године организује састанке са корисницима средстава по Програму, ради добијања информација о успешности реализованих мера и оствареним резултатима и ради добијања података о потребама за увођењем нових или иновацију/кориговање постојећих мера.

На основу систематизованих података Комисије и крајњих корисника, Општинска управа општине Прокупље – одељење за пољопривреду прати годишњу реализацију, остварене резултате и ефекте спроведених мера Програма и даје предлог о даљем спровођењу истих или увођењу нових мера подршке.

II. ОПИС ПЛАНИРАНИХ МЕРА

2.1. Назив мере: Регреси

Шифра мере: 100.1.

100.1.1 Регрес за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање)

2.1.1. Образложење:

У складу са Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју (Сл. гласник РС 10/13, 142/14 и 103/15), органи аутономне покрајне и јединице локалне самоуправе могу да утврђују мере подршке за спровођење пољопривредне политике за подручје територије аутономне покрајне и јединице локалне самоуправе, осим директних плаћања, а која се не односе на регресе за трошкове складиштења у јавним складиштима и регресе за репродуктивни материјал и то само за вештачко осемењавање, као и мере политике руралног развоја за подручје територије аутономне покрајне и јединице локалне самоуправе. Ова мера је у складу са националном Стратегијом пољопривреде и руралног развоја 2014.– 2024.

Регрес за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање) - сточни фонд општине Прокупље тренутно чини 4.020 говеда, од чега 2.602 крава. Сточарство у претходних пар година се постепено опоравља, модернизује и повећава се квалитет грла стокe. Виши степен раста је присутан у сектору млекарске производње у односу на друге видове производње. Сточарска производња се углавном одвија на малим фармама, односно пољопривредним газдинствима. На подручју општине Прокупље преовлађује гајење домаћег шареног говечета у типу Сименталца са око 90%, примитивне расе и мелези са 7%, а око 3% холштајн расе. Производне способности грла су различите.

Унапређење сточарства у делу унапређења расног састава говеда на територији општине Прокупље врши се за регистрована пољопривредна газдинства. Регресирањем за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање) остварује се поправљање расног састава говеда на територији општине Прокупље у циљу повећања производње и квалитета млека и меса код комерцијалних произвођача власника квалитетних приплодних грла.

2.1.2. Циљеви мере:

Реализација ове мере позитивно утиче на економски и социјалниј развој руралне средине:

- подизање конкурентности производње и стварање тржишно одрживог произвођача;
- обезбеђивање услова за уравнотежен развој говедарства;
- боље коришћење расположивих ресурса;
- јачање вертикалне интеграције у производњи млека и меса;
- подизање стандарда живота у руралној средини и пољопривредних произвођача кроз повећање и стабилност дохотка пољопривредних газдинстава.

2.1.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду:

Није применљиво.

2.1.4. Крајњи корисници:

Крајњи корисници мере су физичка лица регистрована у Регистру пољопривредних газдинстава, у складу са Законом о пољопривреди и руралном развоју и власници квалитетних приплодних грла, чија грла су контролисана од стране основне одгајивачке организације.

2.1.5. Економска одрживост:

За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

2.1.6. Општи критеријуми за кориснике:

- Да су корисник или чланови уписани у Регистар пољопривредних газдинстава у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинстава
- За инвестицију за коју подноси захтев, не сме користити подстицаје по неком другом основу (субвенције, подстицаји, донације), односно да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја, осим подстицаја у складу са посебним прописом којим се уређује кредитна подршка регистрованим пољопривредним газдинствима;
- Инвестиција се односи само на једно осемењавање по грлу.

2.1.7. Специфични критеријуми:

За реализацију ове мере корисник мора поседовати најмање 2 (два) квалитетна приплодна грла која су у репродукцији – производњи у току 2018. године.

2.1.8. Листа инвестиција у оквиру мере

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
100.1.1	Регрес за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање)

2.1.9. Критеријуми селекције

Критеријуми селекције се не примењују при реализацији ове мере, већ се средства одобравају по редоследу пријема потпуних захтева до утрошка средстава.

2.1.10. Интензитет помоћи:

На основу директних трошкова осемењавања, подстицај за репродуктивни материјал

(вештачко осемењавање говеда) је 70% по квалитетном приплодном грлу у периоду од 01.11.2017. до 31.10.2018 годину.

2.1.11. Индикатори/показатељи

<i>Редни број</i>	<i>Назив показатеља</i>
1.	Укупан број подржаних газдинстава за регрес за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање)

2.1.12. Административна процедура:

Конкурс расписује председник општине Прокупље у складу са Програмом мере за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за 2018. годину.

Реализација регресирања за репродуктивни материјал се спроводи на следећи начин: По објављивању конкурса за подношење захтева за регрес на основу утврђених критеријума; уз захтев се прилаже, признаницу - потврду о вештачком осемењавању за период од 01.11.2017. до 31.10.2018 годину, копију потврде о активном статусу регистрованог пољопривредног газдинства, фотокопија пасоша за осемењена грла и потврда основне одгајивачке организације да се ради о квалитетним приплодним грлима.

Захтеви за регрес за вештачко осемењавање говеда, пољопривредна газдинства подnose једном годишње и то за осемењавања извршена у периоду од 01.11.2017. до 31.10.2018 године. Захтев се подноси од дана расписивања Конкурса до 14.12.2018. године.

Комисија за расподелу и контролу управљања средствима Буџетског фонда за пољопривреду општине Прокупље утврђује да ли су испуњени прописани услови за остваривање права на коришћење регреса и доноси Одлуку о испуњености услова. Средства се одобравају корисницима који испуњавају услове, редом на основу поднетих комплетних захтева до утрошка расположивих средстава по Решењу председника општине Прокупље.

2.2 Мере кредитне подршке

Шифра мере: 100.2.

2.2.1.Образложење

Техничко-технолошка опремљеност пољопривредног сектора захтева значајније инвестиције у модернизацију производње пољопривредних газдинстава, као и опрему, технологију и јачање производног ланца. У складу са Стратегијом пољопривреде и руралног развоја 2014-2024. највећи део буџетских средстава је управо намењен расту конкурентности.

Мера инвестиције у оквиру кредитне подршке пољопривредних газдинстава подржава мала и средња пољопривредна газдинства у циљу унапређења процеса производње, продуктивности, конкурентности као и технолошког оспособљавања газдинстава у складу са ЕУ стандардима, а све ради постизања веће економске ефикасности, веће оријентисаности ка тржишту и дугорочне одрживости.

Преглед по секторима који ће се финасирати:

- Суфинасирање камата за пољопривредне кредите

2.2.2.Циљеви мере

Општи циљеви: Стабилност дохотка пољопривредних газдинстава; Повећање производње; Побољшање продуктивности и квалитета производа; Смањење трошкова производње; Унапређење техничко-технолошке опремљености; Одрживо управљања ресурсима и заштите животне средине; Раст конкурентности уз прилагођавање захтевима домаћег и иностраног тржишта; Усклађивање са правилима ЕУ, њеним стандардима, политикама и праксама.

Специфични циљеви по секторима:

- обезбеђење потребних средстава преко кредита за унапређење пољопривредне производње на подручју општине Прокупље

2.2.3.Веза са мерама Националног програма за рурални развој Републике Србије (НППР)

Није примењљиво .

2.2.4.Крајњи корисници

Крајњи корисници су активна:

- физичка лица носиоци регистрованог пољопривредног газдинства

2.2.5.Економска одрживост

Подносилац захтева не мора да докаже економску одрживост инвестиције у 2018. години кроз израду бизнис плана.

2.2.6. Општи критеријуми за кориснике

- Да су корисник или чланови уписани у Регистар пољопривредних газдинстава у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинстава
- За инвестицију за коју подноси захтев, не сме користити подстицаје по неком другом основу (субвенције, подстицаји, донације), односно да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја, осим подстицаја у складу са посебним прописом којим се уређује кредитна подршка регистрованим пољопривредним газдинствима;
- Оверени документ од стране банке у коме су посебно исказана главница и камата за кредит који је предмет инвестиције.
- Потписана изјава да не постоји захтев за исто улагање у другим јавним фондовима;

2.2.7 Специфични критеријуми

Прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства са подручја општине Прокупље.

2.2.8. Пример прихватљивих трошкова

Прихватљиви трошкови су износ плаћене камате за кредите по оставерним кредитима за унапређење пољопривредне производње.

2.2.9. Критеријуми селекције

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1.	До утрошка планираних средстава по редоследу пријема захтева	да	не

2.2.10. Интензитет помоћи

Суфинансирање камате у износу 80%, са минималним износом од 5.000,00 до максималним износом од 70.000,00 динара у складу са планом отплате кредита (плаћеном каматом у току 2018 године).

2.2.11. Индикатори/показатељи

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број склопљених кредита
2	Висина финансијских средстава уложених у пољопривредну производњу

2.2.12. Административна процедура

Мера ће бити спроведена од стране органа локалне самоуправе. ЈЛС ће објавити Конкурс-позив за подношење захтева, рокове за подношење захтева, као и индикативни буџет мере. ЈЛС ће спровести широку кампању информисања потенцијалних корисника.

Конкурс ће се објавити путем електронских медија и биће отворен до утрошка средстава, а најкасније до 15.12.2018. године.

Достављени захтеви ће бити административно проверени од стране органа локалне самоуправе у смислу комплетности, административне усаглашености, прихватљивости и одрживости производње. Захтеви који испуњавају услове и прихватљиви су, биће финансирани до висине средстава према позиву за подношење захтева.

Пријем захтева, у складу са конкурсним условима, вршиће одељење за Пољопривреду Општине Прокупље.

Захтеви се подnose од стране корисника на обрасцима у складу са условима који су прописани од стране Општинске управе Прокупље али ће се приликом одобрења исплате кориснику водити рачуна да иста инвестиција није финансирана од стране других државних институција (двојно финансирање).

Детаљне административне провере се спроводе пре одобравања захтева ради утврђивања да ли је потпун, поднет на време и да ли су услови за одобравање захтева испуњени. Пре исплате од стране Комисије Буџетског фонда за развој пољопривреде општине Прокупље, извршиће се контрола и провера постојања инвестиције. Провере ће бити документоване на формуларима који ће се достављати служби за исплату Општинске управе Прокупље.

Захтеви који стигну комплетни, благовремено и у складу са условима Конкурса биће прегледани по редоследу њиховог пристизања. После административне контроле, прихватљиви захтеви ће бити проверени на лицу места од стране комисије. Исплата ће се вршити до утрошка планираних средстава по редоследу пристизања захтева

2.3. Назив мере: Инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинстава

Шифра мере: 101

101.4.1. Подизање нових или обнављање постојећих (крчење и подизање) вишегодишњих засада воћака, хмеља и винове лозе

101.6.2. Набавка опреме за пчеларство

2.3.1. Образложење

Основне карактеристике пољопривредног сектора на територији општине произилазе из неповољне структуре пољопривредних газдинстава. Уситњеност поседа, мали број грла стоке на породичним фармама, неадекватни производни и смештајни објекти, слаба примена савремених технологија производње и увођење новог сортимената, је стање Прокупачке пољопривреде. Тренутно постоји општи недостатак већих количина пољопривредних производа одговарајућег квалитета, посебно меса, воћа и поврћа и других производа који би се користили првенствено за покривање локалних и регионалних потреба. Такође, један од веома битних узрока недовољне конкурентности Прокупачке пољопривреде јесте ниска продуктивност, која

произилази и из недовољне техничке и технолошке опремљености газдинстава. Ова мера је у складу са националном Стратегијом пољопривреде и руралног развоја 2014.– 2024. и Стратегијом развоја Нишавског, Пиротског и Топличког округа из 2013. године.

Преглед по секторима:

Сектор - Воће, грожђе, поврће и цвеће

Структуру биљне производње сеоског подручја општине Прокупље, карактерише велика хетерогеност, производња махом за сопствене потребе и мањим делом за тржиште, што је последица уситњености сеоског поседа, недовољне едукације и недовољна примена савремене технологије производње.

Просечна површина засада воћа по газдинству је 0,93 хектара. Структура сортимента, неадекватан садни материјал, недостатак специјализоване механизације и недовољно површина које се наводњавају додатно угрожавају производњу.

Према Попису пољопривреде из 2012. године, виногради се налазе на 0,18 хектара по газдинству. Највећи део површина под поврћем је у власништву малих пољопривредних газдинстава. Њихова производња је намењена потрошњи у свежем стању, домаћинству и индустријској преради. Просечна површина под поврћем по газдинству је 0,04 хектара. Структура и обим производње поврћа у општини Прокупље нису задовољавајући и недовољно се користе могућности које пружају повољни агроклиматски услови за узгој раних сорти поврћа.

На територији општине релативно мали број газдинстава се бави производњом украсног биља и то пре свега у заштићеном простору. То су углавном уско специјализована газдинства која су добро организована и сарађују међусобно по питању заједничке набавке инпута производње и пласмана производа.

Интервенције у оквиру ове мере ће бити усмерене на подршку сектору за инвестициона улагања произвођача приликом заснивања нових производних засада, што ће уз редовну примену савремене агротехнике давати високе, квалитетне и стабилне приносе.

Сектор- Пчеларство

Систем гајења је релативно екстензиван, са малим бројем кошница по домаћинству. Просечан принос меда по кошници је такође веома мали и креће се око 15 кг по кошници годишње али има и великих произвођача са више од 100 кошница. Последњих година присутан је тренд раста број кошница на територији града што је условљено високим нивоом незапослености и релативно ниским почетним улагањем за бављење пчеларством. Главни проблеми у пчеларству у овој регији јесу нестандардизован квалитет меда, мањак знања и непостојање великих купаца. Опремање газдинстава потребном опремом /модернизовање производње, квалитет и кванитет су позитивни ефекти ове мере.

2.3.2. Циљеви мере

Општи циљеви:

Стабилност дохотка пољопривредних газдинстава; Повећање производње; Побољшање продуктивности и квалитета производа; Смањење трошкова производње; Унапређење техничко-технолошке опремљености; Одрживо управљање ресурсима и заштите животне средине; Раст конкурентности уз прилагођавање захтевима домаћег и иностраног тржишта; Усклађивање са правилима ЕУ, њеним стандардима, политикама и праксама.

Специфични циљеви по секторима:

Сектор-Воће, грожђе, поврће и цвеће - Повећање броја произвођача са повећањем површина под интензивним засадама уз побољшан квалитет производа;

Сектор - Пчеларство - Повећање производње пчеларских производа; Повећање прихода у домаћинствима која се баве пчеларском производњом; Повећање степена запослености у сектору; Достижање стандарда у области заштите животне средине.

2.3.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду:

Ова мера је повезана са мером Националног програма руралног развоја за 2018 до 2020 године (сл.гласник број 60 од 3.8.2018. године) у „Подстицаји за унапређење конкурентности у сектору пољопривредне производње и прераде пољопривредних производа – мера Инвестиције у физичку имовину пољопривредног газдинства.“

2.3.4. Крајњи корисници

Крајњи корисници мере су физичка лица – носиоци или чланови регистрованога пољопривредног газдинства.

2.3.5. Економска одрживост

За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

2.3.6. Општи критеријуми за кориснике

Општи критеријуми за кориснике по овој мери:

- Корисник треба да има регистровано пољопривредно газдинство или да су чланови уписани у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом;
- Корисник са пребивалиштем и производњом на територији општине Прокупље;
- Потписана изјава да не постоји захтев за исто улагање у другим јавним фондовима;
- У случају закупа земљишта, уговор о закупу мора бити у трајању најмање 5 година од дана расписивања конкурса.

2.3.7. Специфични критеријуми

Сектор-Воће, грожђе, поврће и цвеће:

1) У случају подизања нових или обнављање постојећих (крчење и подизање) вишегодишњих засада воћака, хмеља и винове лозе прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која на крају инвестиције имају у свом власништву, односно у власништву члана РПГ : 0,1-50 ха јагодастих врста воћака и хмеља , 0,3-100 ха другог воћа, 0,2-100 винове лозе. Корисник је у обавези да оснује једну воћну врсту у јесен 2018. године . Крајњи корисници не могу остварити право на инвестицију за исту воћну врсту две године заредом.

Сектор-Пчеларство: Прихватљиви корисници за инвестицију морају имати 5-500 кошница и

минималну техничку опремљеност за производњу меда. Крајњи корисници не могу остварити право за исту инвестицију 101.6.2.1., две године заредом.

2.3.8. Листа инвестиција у оквиру мере

	Шифра инвестиције	Листа потенцијалних инвестиција у оквиру мере
Сектор Воће, грожђе, поврће (укључујући печурке) и цвеће	101.4.1.	Подизање нових или обнављање постојећих (крчење и подизање) вишегодишњих засада воћака, хмеља и винове лозе
Сектор Пчеларство	101.6.2.	Набавка опреме за пчеларство
	101.6.2.1.	Набавка нових комплетних кошница (са подњачом, телом, полунаставцима, збегом, кровом и рамовима)
	101.6.2.2.	Инвестиција за набавку нових сатних основа

2.3.9. Критеријуми селекције

Захтеви ће се рангирати по редоследу приспрећа до утрошка намењених средстава.

2.3.10. Интензитет помоћи

СЕКТОР	ПОДСТИЦАЈИ	
	Мин.	Макс.
Воће, грожђе и поврће	70%	70%
Пчеларство	50%	50%

Воће, грожђе и поврће

Корисници инвестиције остварају право на повраћај 70% вредности саднице за воће, док је максимални износ 70.000,00 по кориснику.

Пчеларство

На основу директних трошкова куповине нових кошница, подстицај износи 50% од вредности кошнице, а максимални износ инвестиције је 30.000,00 динара по кориснику.

На основу директних трошкова куповине сатних основа подстицај износи 50% од вредности сатних основа, а максимални износ инвестиције је 15.000,00 динара по кориснику.

За доделу субвенција подизање нових или обнављање постојећих (крчење и подизање) вишегодишњих засада воћака, хмеља и винове лозе и органска производња висина подстицаја се израчунава на основу набавне цене умањене за износ средстава на име ПДВ-а.

2.3.11. Индикатори - показатељи

<i>Редни број</i>	<i>Назив показатеља</i>
1.	Површина под новим вишегодишњим засадима воћа
2.	Број кошница

2.3.12. Административна процедура

Подстицаји за инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинстава одобраваће се путем конкурса. Конкурс расписује председник општине Прокупље у складу са Програмом мере за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за 2018. годину. Конкурси ће се дефинисати по секторима и врстама инвестиција у оквиру мере по претходно утврђеним критеријумима и расположивим средствима. Конкурси ће се објављивати путем штампаних и електронских медија.

Пријем захтева и коначну одлуку о расподели и коришћењу подстицајних средстава за инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинства доноси Комисија за расподелу и контролу управљања средствима Буџетског фонда за пољопривреду општине Прокупље у складу са конкурсним условима. Детаљне административне провере се спроводе ради утврђивања да ли је потпун, поднет на време и да ли су услови за одобравање захтева испуњени. После административне контроле, прихватљиви захтеви ће бити проверени теренским обиласком газдинстава потенцијалних корисника надлежне општинске Комисије општине Прокупље.

Средства се одобравају корисницима који испуњавају услове, редом на основу поднетих комплетних захтева до утрошка расположивих средстава по Решењу председника општине Прокупље. Након реализације одобрених подстицајних средстава корисници се обавезују уговором да наредних пет година неће отуђити садни материјал и опрему и да ће омогућити надлежној општинској Комисији општине Прокупље да записником верификује стање.

За коришћење подстицајних средстава из сектора Воће, грожђе и поврће, уз захтев се прилаже:

- копија потврде о активном статусу регистрованог пољопривредног газдинства,
- структура биљне производње – управа за трезор - доказ о власништву или уговор о закупу за парцелу на којој се планира садња;
- признаница или рачун о извршеном плаћању за куповину садног материјала у периоду од 01.11.2017. године до 31.10.2018. године.
- доказ о анализи земљишта за парцелу на којој се планира садња
- доказ о куповини сертификованог садног материјала овлашћеног произвођача.

За коришћење подстицајних средстава из сектора Пчеларство, уз захтев се прилаже:

- копија потврде о активном статусу регистрованог пољопривредног газдинства,
- копија потврде о извршеној пријави стања редовног пописа пчелињих друштава у 2018 години.
- признаница или рачун о извршеном плаћању за куповину кошница или сатних основа у периоду од 01.11.2017. године до 31.10.2018. године.

Захтеви о расподели и коришћењу подстицајних средстава за инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинства подносе се једном годишње у периоду од дана расписивања Конкурса до 14.12.2018. године.

2.4. Назив мере: Органска производња

Шифра мере: 201.3.

201.3.2. Контрола и сертификација

2.4.1. Образложење:

Општина Прокупље својим положајем и природним предиспозицијама погодује за воћарску производњу, што је проузроковало постојање 4.565 ха дугогодишњег засада који се на савремени начин одржавају. На територији општине Прокупље у току 2013. и 2014. године, био је један сертификовани произвођач органске пољопривредне производње и то на површини од: 1 ха јабуке, 0,8 ха шљиве, 0,7 ха крушке и 0,5 ха дуња. Овај пионирски подухват, требало би да да добар пример добре пољопривредне праксе и њене одрживости.

2.4.2. Циљеви мере:

Предвиђене мере су у складу са стратешким документом „Локални еколошки акциони план Општине Прокупље 2015-2025 године“. Акциони план – Земљиште –
1.Подстицање развоја органске производње.

2.4.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду:

Ова мера је повезана са мером Националног програма руралног развоја за 2018 до 2020 године (сл.гласник број 60 од 3.8.2018. године) у „Подстицаји за очување и унапређење животне средине и природних ресурса – мера : подстицајиза органску пољопривредну производњу“

2.4.4. Крајњи корисници:

Крајњи корисници мере су физичка лица регистрована у Регистру пољопривредних газдинстава у складу са Законом о пољопривреди и руралном развоју са сертификатом овлашћене сертификационе куће за органску производњу.

2.4.5. Економска одрживост:

Није примењиво.

2.4.6. Општи критеријуми за кориснике:

- Да су корисник или чланови уписани у Регистар пољопривредних газдинстава у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинстава;
- За инвестицију за коју подноси захтев, не сме користити подстицаје по неком другом основу (субвенције, подстицаји, донације), односно да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја, осим подстицаја у складу са посебним прописом којим се уређује кредитна подршка регистрованим пољопривредним газдинствима;

2.4.7. Специфични критеријуми за кориснике:

Није примењиво.

2.4.8. Листа инвестиција у оквиру мере

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
201.3.2.	Контрола и сертификација

2.4.9. Критеријуми селекције

Захтеви ће се рангирати по редоследу приспрећа.

2.4.10. Интензитет помоћи:

Максимални износ финансијских подстицајних средстава за ову меру по једном регистрованом пољопривредном газдинству је 70% од вредности уговора за увођење стандарда квалитета или сертификацију, односно максимално 50.000 динара по захтеву.

2.4.11. Индикатори/показатељи

Редни број	Назив показатеља
1.	Укупан број поднетих захтева.
2.	Број сертифицираних органских произвођача у 2016 .год.
3.	Површина под органском производњом.
4.	Број регистрованих пољопривредних газдинстава која су сертифицивала пољопривредну производњу.

2.4.12. Административна процедура:

Конкурс расписује председник општине Прокупље у складу са Програмом подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за 2018. годину. По објављивању конкурса за подношење захтева за контролу и сертификацију органске производње, уз захтев се прилаже потврда-уверење овлашћене сертификационе куће са доказом о уплати и уговор о контроли и сертификацији органске производње, подносиоца захтева и овлашћене контролне организације.

Коначну одлуку о додели средстава доноси Председник Општине Прокупље Решењем.

III. ИДЕНТИФИКАЦИОНА КАРТА

Табела: Општи подаци и показатељи

Назив показатеља	Вредност, опис показатеља	Година	Извор податка
ОПШТИ ПОДАЦИ			
Административни и географски положај			
Аутономна покрајина	-		Устав РС
Регион	Регион Јужне и Источне Србије	2011	рзс*
Област	Топличка област	2011	рзс*
Град или општина	Општина Прокупље	2011	рзс*
Површина	759	2011	рзс*
Број насеља	107	2011	рзс*
Број катастарских општина	104	2011	рзс*
Подручја са отежаним условима рада у пољопривреди (ПОУРП)	43 села		Правилник
Демографски показатељи			
Број становника	44.419	2011	рзс**
Број домаћинства	15.119	2011	рзс*
Густина насељености (број становника / површина, км ²)	64	2011	
Промена броја становника 2011:2002 (2011/2002*100 – 100)	91,58	2011	рзс**
- у руралним подручјима АП/ЈЛС	Не постоји податак		рзс**
Учешће становништва млађег од 15 година (%)	15,06	2011	рзс**
Учешће становништва старијег од 65 година(%)	18,72	2011	рзс**
Просечна старост	42,3	2011	рзс**
Индекс старења	113,27	2011	рзс*
Без школске спреме и са непотпуним основним образовањем (%)	16,34	2011	рзс*
Основно образовање (%)	22,74	2011	рзс*
Средње образовање (%)	47,11	2011	рзс*

Више и високо образовање (%)	више - 6,10%	2011	рзс*
Пољопривредно становништво у укупном броју становника (%)	43	2002	процена
Природни услови			
Рељеф (равничарски, брежуљкасти, брдски, планински)	брдско - планинско подручје	-	интерни
Преовлађујући педолошки типови земљишта и бонитетна класа	гајњача ,гајњаче у оподзољавању,гајњача скелетоидна, смонице делувијални наноси алувијално.наноси рендзине и др. Земљиште по бонетској вредности креће се од прве 1%,друге 5,8%,треће 17%,четврте 24%,пете 20% од пете до осме класе 32%.	-	интерни
Клима (умерено-континентална, субпланинска, ...)	Умерено-континентална	-	интерни
Просечна количина падавина (mm)	24,14	2012	интерни
Средња годишња температура (°C)	21,7	2012	интерни
Хидрографија (површинске и подземне воде)	река Топлица I реда која припада водном подручју „Морава“ Ниш, и 23 реке и потока II реда, подземне воде.	2018	Оперативни план од поплава
Површина под шумом (ha)	26.895	2011	интерни
Површина под шумом у укупној површини АП/ЈЛС (%)	35 %	2011	интерни
Пошумљене површине у претходној години (ha)	пошумљено 2,00 ван шуме 9,4	2011	рзс*
Посечена дрвна маса (m³)	34.877	2011	рзс*
ПОКАЗАТЕЉИ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ			
Стање ресурса			
Укупан број пољопривредних газдинстава:	3.163	2018	Управа за аграрна плаћања

Број регистрованих пољопривредних газдинстава (РПГ):	3.143укупно 2.552 активна дом. 20 правна лица	2018	Управа за аграрна плаћања
- породична пољопривредна газдинства (%)	98,43	2018	Управа за аграрна плаћања
- правна лица и предузетници (%)	1.57	2018	Управа за аграрна плаћања
Коришћено пољопривредно земљиште (КПЗ) (ha)	17.789	2012	рзс***
Учешће КПЗ у укупној површини ЈЛС (%)	72,23	2012	рзс***
Оранице и баште, воћњаци, виногради, ливаде и пашњаци, остало (ha, %)	7.527 ha (42,31%) оранице и баште; 191 ha (1,07%) ливаде и пашњаци; 5.330 ha (29,96%) воћњаци; 173 ha (0,97%) виногради; 2 ha (0,01%) расадници, 2 ha (0,01%) остало.	2012	рзс***
Жита, индустријско биље, поврће, крмно биље, остало (ha, %)	жита 5.615 ха (74,59%), индустријско биље 6 ха (0,07%), поврће 60 ха (0,79%), крмно биље 1479 ха (19,64%), угар 218 ха (2,89%)	2012	рзс***
Просечна величина поседа (КПЗ) по газдинству (ha)	5.531 ha	2012	рзс***
Обухваћеност пољопривредног земљишта комасацијом (ha)	Нема података	2014	интерни
Обухваћеност земљишта неким видом удруживања (ha)	Нема податка		-
Пољопривредна газдинства која наводњавају КПЗ	232	2012	рзс***
Одводњавана површина КПЗ (ha)	Нема податка		-
Наводњавана површина КПЗ (ha)	118	2012	рзс***
Површина пољ.земљишта у државној својини на територији ЈЛС (ha)		2018	Годишњи

	6.924,9906		програм заштите ,уређења .
Површина пољ.земљишта у државној својини која се даје у закуп (ha):	1.146,4617	2018	Годишњи програм заштите ,уређења и коришћења а пољ.земљ. удрж.свој ини
- физичка лица (%) - правна лица (%)	0,099 99,9	2018	Годишњи програм заштите ,уређења и коришћења апољ.зем љ.удрж.св ојини
Говеда, свиње, овце и козе, живина, кошнице пчела (број)	4.020 говеда; 10.465 свиња; 5.642 оваца; 1.454 коза; 60.003 живине; 5.104 кошница пчела.	2012	рзс***
Трактори, комбајни, прикључне машине (број)	6.289 трактора;126 комбајна 13.486 прикључних машина	2012	рзс***
Пољопривредни објекти (број)	кошеви за кукуруз – 3.638; амбари – 3.386; силоси – 3; објекти за смештај стоке: говеда – 3.237, свиња – 3.580, кокошака носиља – 3.065 остала стока – 805.	2012	рзс***
Хладњаче, сушаре, стакленици и пластеници (број)	7 хладњача;	2012	рзс***

	5 сушара; 1 стакленик; 117 пластеника.		
Употреба минерална ђубрива, стајњака и средстава за заштиту биља (ha, број ПГ)	9.898 ha (4.890 ПГ), минерална ђубрива; 1.979 ha (2.026 ПГ),стајњак; 8.965 ha (4.951 ПГ), средства за зашт.биља	2012	рзс***
Број чланова газдинства и стално запослени на газдинству:	12.524	2012	рзс***
(на породичном ПГ : на газдинству правног лица / предузетника) (ha)	99,13% ; 0,86%	2012	рзс***
Годишње радне јединице (број)	4.857	2012	рзс***
Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника (број)	1 задруге; 3 удружења.	2018	интерни
Производња пољопривредних производа (количина):			
- биљна производња (t)	13.500 т пшенице, 20.300 т кукуруза, 2.500 т јечма, 21.300 т шљива, 6.700 т вишње и преко 10.000 т другог воћа.	2013	интерни
- сточарска производња (t, lit, ком.)	1.700 т меса	2012	интерни
ПОКАЗАТЕЉИ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА			
Рурална инфраструктура			
<i>Саобраћајна инфраструктура</i>			
Дужина путева (km)	општински путеви – 214,5 км. Л1 до Л26. Државни пут I и II реда – 123 км. Саобраћајнице у граду – 73-75 км.	2011	Одлука о одређивању праваца пружања држ.путева пут I и II реда који пролазе кроз насељена место Прокупље
Поште и телефонски претплатници (број)	поште 10, телеф. преплатници 17.986,	2011	рзс*
<i>Водопривредна инфраструктура</i>			
Домаћинства прикључена на водоводну мрежу (број)	8.530	2011	рзс*

Домаћинства прикључена на канализациону мрежу (број)	8.020	2011	рзс*
Укупне испуштене отпадне воде (хиљ.м³)	600	2011	рзс*
Пречишћене отпадне воде (хиљ.м³)	Не постоји податак	-	рзс*
<i>Енергетска инфраструктура</i>			
Производња и снабдевање електричном енергијом (број)	Не постоји податак	-	-
<i>Социјална инфраструктура</i>			
Објекти образовне инфраструктуре (број)	61	2011	рзс*
Број становника на једног лекара	259	2011	рзс*
Број корисника социјалне заштите	4.588	2011	рзс*
Диверзификација руралне економије			
Запослени у сектору пољопривреде, шумарства и водопривреде (број)	278	2013	рзс*
Газдинства која обављају друге профитабилне активности (број)	414	2012	рзс***
Туристи и просечан број ноћења туриста ¹ на територији АП/ЈЛС (број)	домаћи туристи – 1.490; број ноћења – 2.545; страни туристи – 759; број ноћења – 3.260; просечан број ноћења 4,23 дана.	2014	Туристичка организација Општине Прокупље
Трансфер знања и информација			
Пољопривредна саветодавна стручна служба (да/не)	Да	2018	интерни
Пољопривредна газдинства укључена у саветодавни систем (број)	1472 РПГ обилазак 4 пута годишње; наставне активности бр.РПГ која су укључена до септембра месеца текуће год. био је 480; бр.ПГ са којима саветодавци имају директних и индиректних у општини Прокупље је преко 100.	2018	ПСС